

Nr 113.

Av fröken Andersson, angående byggande av en barnmorskeläroanstaltens i Stockholm egen skolbyggnad.

Utbildning av barnmorskor försiggår för närvarande vid barnmorskeläroanstalterna i Stockholm och Göteborg. Stadga för barnmorskeundervisningen har meddelats av Kungl. Maj:t den 13 maj 1938. Utbildningstiden är 2-årig. Under varje år avbrytes undervisningen av tre veckors sammanhängande ferier. Utbildningen börjar med en teoretisk kurs om högst fem månader, fortsätter med praktisk utbildning å det barnbördshus, till vilket läroanstalten är förlagd, samt avslutas med en teoretisk kurs under cirka en månads tid.

Särskilda kurser ha på senare tid anordnats vid barnmorskeläroanstalten i Stockholm för elever med föregående minst 2-årig utbildning vid godkänd sjuksköterskeskola. För närvarande är önskemålet om en fullständig sjuksköterske-barnmorskeutbildning aktuellt, och detsamma har ävenledes framförts i 1946 års kommitté för sjuksköterskeutbildning.

Under tiden för den teoretiska undervisningen tillhandahållas på statens bekostnad fri bostad och fri kost åt samtliga elever, varjämte högst 16 elever, som därav äro i behov, kunna tilldelas statliga understöd med högst 100 kronor såsom bidrag till inköp av kläder, böcker m. m. Under tiden för den praktiska utbildningen tillhandahåller Stockholms respektive Göteborgs stad fri kost ävensom en mindre kontant ersättning för det arbete eleverna utföra å vederbörande barnbördshus, i Stockholm 30 kronor i månaden per elev.

Barnmorskeläroanstalten i Stockholm, som är förlagd till Södersjukhuset, saknar, i motsats till barnmorskeläroanstalten i Göteborg, en egen skolbyggnad. Förhållandena vid anstalten i Stockholm äro på grund härav och andra omständigheter icke tillfredsställande.

Vid läroanstalten finnas för närvarande 88 inskrivna elever, fördelade på 3 olika kurser. Eleverna ha fått sig anvisade bostäder på tre olika håll, å avdelning 34, Södersjukhuset, å Maria sjukhus samt å Södra barnbördshuset. Splittrandet av elevkåren på detta sätt förorsakar stora olägenheter. De utanför läroanstalten boende eleverna komma aldrig i tillfälle att närvara vid de ingrepp, som utföras, då eleverna äro i sina bostäder, särskilt nattetid. Någon kontakt eleverna emellan är svår att åstadkomma, varigenom samhörighetskänslan blir lidande. Någon gemensam samlingslokal, vilken till viss del skulle kunna råda bot härutinnan, finnes icke.

Bostäderna å Södersjukhuset och Maria sjukhus äro provisorier, inrättade vid en tidpunkt, då elevantalet i kurserna utökades från 24 till 36 och extra-kurser inrättades, så att det sammanlagda antalet elever plötsligt steg från högst 48 till högst 108. Beträffande bostäderna å Södra barnbördshuset hava

klagomål framförts under många år. Inspektion verkställdes 1944, men därefter verkställda förbättringar synas icke ha varit till fyllest.

Klagomål ha sålunda på nytt framförts, framför allt från den i mars 1947 bildade barnmorskeelevföreningen. Dessa rikta sig mot bostäderna såväl å Södersjukhuset som å Maria sjukhus och Södra barnbördshuset. Vad som påtalats är bland annat följande:

Upp till fyra i läskurs deltagande elever finnas placerade i samma rum. Badrum, särskilt sjukrum, garderober, tvättställ, telefon, anordningar för tvätt och strykning m. m. saknas i erforderlig utsträckning. Bostäderna å Södersjukhuset äro inrymda i en vanlig sjukavdelning. Rummen å Maria sjukhus och Södra barnbördshuset äro till största delen mörka, dystra, dragiga och kalla samt ytterst nödortfittigt möblerade. Å Södra barnbördshuset finnes ett tvättställ för 25 elever. Anhopningen av 4 elever i ett och samma rum medför stora olägenheter för i läskurs deltagande på grund av omöjligheten att bedriva effektiva studier samt för elever med vaktjänstgöring, då någon sömn på dagen knappast kan komma i fråga. Den personliga hygien kan under för handen varande omständigheter icke tillgodoses på ett tillfredsställande sätt.

Ovan påtalade missförhållanden torde kunna avhjälpas genom att barnmorskeläroanstalten i Stockholm erhåller en egen skolbyggnad, innehållande, förutom för undervisningen erforderliga lokaler, även tidsenliga bostäder, matsal och samlingsrum. I detta hänseende torde Statens sjuksköterskeskola å Norrbackaområdet i Solna kunna anses såsom förebildlig. Visserligen planeras uppförande av en byggnad för S:t Eriks sjuksköterskeskola invid Södersjukhuset, i vilken även bostäder för barnmorskeläroanstaltens elever avses att inrymmas. Ett dylikt arrangemang skulle, även om det innebure påtagliga fördelar i jämförelse med de nu rådande förhållandena, dock icke kunna tjäna såsom annat än ett provisorium. Dels torde den ökning i antalet utbildade sjuksköterskor, som kräves efter genomförandet av den statliga sjukförsäkringen, påfordra ett ökat ianspråktagande av S:t Eriks sjuksköterskeskolas utrymmen för ett större antal sjuksköterskeelever, varigenom barnmorskeleverna skulle riskera att bliva åsidosatta, dels torde en dylik »inhysning» under alla omständigheter icke skapa den trivsel och samhörighetskänsla barnmorskeleverna emellan, vilka äro väsentliga förutsättningar för en effektiv utbildning.

Byggandet av en barnmorskeläroanstaltens i Stockholm egen skolbyggnad är sålunda ett önskemål, som har allt fog för sig, sett ur synpunkten att samhället bör sörja för en god barnmorskeutbildning. Härtill kommer, att rekryteringen till yrket, som för närvarande, förutom av lönesättningen, försvåras av ovan påtalade förhållanden under utbildningstiden, otvivelaktigt skulle underlättas.

Med åberopande av vad här sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan om byggandet av en barnmorskeläroan-

staltens i Stockholm egen skolbyggnad måtte skyndsamt utredas i enlighet med i motiveringen anförda synpunkter, samt att för riksdagen framläggas de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1948.

Ebon Andersson.
